

Tizenegyen megtagadták az átvételt

Minden bérlőt értesítettek az új lakberről

Az lakásrendeletek végrehajtásának ismét befejeződött egy szakasza a napokban Szegeden. Május 31-ig az ingatlankezelő vállalat a tanácsi rendelkezésű lakások bérlőit értesítette az új lakberről. A lakbérközlő lapokat a vállalat dolgozói munkaidő után vitték ki. Erre már csak azért is szükség volt, mert a posta csak munkaidőben tudta volna kézbesíteni az értesítéseket, így sok dolgozóknak a postán kellett volna átvennie a lapot. Az értesítések eljuttatása a bérlőkhöz többnyire zavartalanul megtörtént. Tizenegyen azonban nem voltak hajlandók átvenni az értesítést. Részint minden indok nélkül, részint pedig azért, mert nem hajlandók tudomásul venni az új lakbért, vagy az adatokkal nem voltak megelégedve. Nekik a lapokat postán, ajánlott levélben juttatták el. Csakúgy, mint annak a 459 bérlőnek, akiket háromszori próbálkozás után sem sikerült otthon találni.

Minden bérlő tehát határidőre megkapta a módosított lakberről és a hozzájárulás mértékéről értesítő lapot, de a munka ezzel nem ért véget. A vállalatnál folyamatosan dolgozzák fel a beérkező fellebbezéseket. Eddig összesen 559 bérlőt tiltakozott a megállapított

lakbér ellen, 172-en pedig a hozzájárulás mértékét kifogásolták. Közülük 83, a lakbér megállapítására vonatkozó fellebbezésnek adott helyt az IKV, 24 esetben pedig a lakbér-hozzájárulás megállapítása elleni tiltakozást találták jogosnak.

Ismételtlen kéri a vállalat a bérlőket, hogy a bérbeszámításra vonatkozó kérdéseket csak július elsje után küldjék be. Addig ugyanis nem tudnak ilyen ügyekkel foglalkozni.

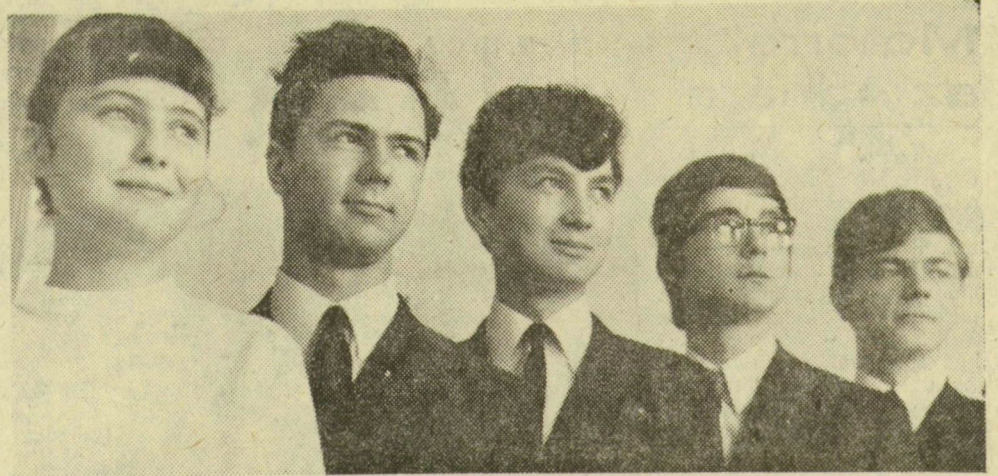
Még néhány fontos tudnivaló. Ha valaki véletlenül még nem kapta volna meg az új lakberről szóló értesítést, június 15-ig kérheti azt az IKV-tól.

A magánházban levő lakások bérlőire is lényegében a fentiek érvényesek. Amennyiben a ház tulajdonosa még nem közölte velük az új lakbért, annak pótlását június 15-ig kérhetik. Ismét csak saját érdekében. Még akkor is, ha netán a házigazda nem szándékozik emelni a lakbért. Hiszen ha később másik, új lakbérű állami lakásba költözik, már nem kaphat lakbér-hozzájárulást a lakó, ha azt már most nem állapítják meg. Ez nemcsak a magánlakások, hanem a szolgálati lakások bérlőire is vonatkozik. Ha a bérbeadó határidőre nem közölte az

új lakbért, és erre a bérlő sem kérte, akkor a lakbér-hozzájárulásra jogosult bérlő lakbérére — amíg bérleti jogviszonya fennáll — már nem emelhető.

Amennyiben a bérlő fellebbez a lakbér megállapítása ellen, a kérelmet a bérbeadó — személyi tulajdonban levő lakások kivételével — 15 napon belül kötelesek felülvizsgálni, és az észrevételek elfogadása esetén a módosított lakbérközlést és hozzájárulást igazoló lapot elküldeni a lakónak. Ha nem ért egyet a bérlő észrevételeivel, 15 napon belül továbbítania kell a kérelmet az illetékes területi tanácsi hivatal műszaki osztályához, ahol 30 napon belül döntenek a vitás kérdésekben. A magánlakások bérlői az illetékes tanács hivatali műszaki osztályára adhatják be lakbér-felülvizsgálata vonatkozó kérelmüket.

Azt is hasznos tudni, hogy ha valaki más lakásba költözik, a vállalatától el kell kérnie a lakbér-hozzájárulást igazoló lapot, melyet az új lakás bérleti szerződésének megkötésekor az IKV-nál le kell adni. Az új lakáshoz új lapot adnak, melyen már az új lakás régi és új bére közti különbözet szerepel.

Eminensek

A betű emberei hallgatók, csendesek, szerények. Komolyságuk tizenéves fejével is felnőtli. Megszokták, hogy a könyvek nesztelen csöndben súgják bölcsességüket. Hogy a játék kacaj, a grund harsogó, de bent, szobák sarkán, asztallámpa alá bújva, vagy lombikot vizsgálva, preparátumot elemezve nincs helye a zajnak. A csönd szüli a csendességet. Valamikor a komisz diákszaj hajlamosan csüfolódott az eminsensz osztyáltársakkal.

Talán mert kimaradtak a vastosabb tréfákból, mert a betűk a komolyság zománcával védtek azoktól a kamaszkori padtársaktól, akik rajzszeget csempésztek a tanári székre, meggymagot a katedra asztala alá, és kancsal örömmel lesték, mikor röhög az osztyál. Ezek a gyerekek megőregedtek — jutott eszembe ösztönösen a Radnóti gimnázium igazgatói szobájában, amint négy fiatalember és egy lány telepelelt köröm, félszegen. Pedig csak megkomolyodtak, valamivel gyorsabban, mint korosztyályuktól várná az ember. Alig huzonnegy órája, hogy maguk is az újságból tudták meg, kitűnően szerepeltek az országos tanulmányi versenyen.

SELYE-KÖNYVEKBŐL

Az ideai versenyt kilenc tárgyból írták ki. Márciusban városi, majd megyei selejtezőkkel kezdődött, írásbeli és szóbeli formában. Az országos döntőben a budapesti Fazekas gimnázium tanulói szerepeltek a legjobban, de vidékről a radnótiak vitték el a pálmát. Száznyolcban indultak az első fordulóban, 29 jutott a másodikba, 12 az országos döntőbe, s 8-an kerültek tantárgyaik legjobbjai

közé, az első tízbe, ahol a tét már nem kevesebb, mint az illető szakon felvételi vizsga nélkül, zöld út az egyetemre.

A legnagyobb sikert Tóth Miklós érte el: a szakosított tantervű osztályok biológia versenyét megnyerte. Most érettségizik, az orvosira készül, s talán hozzá se kell tenni, kitűnő tanuló. Győztes dolgozatának címe: A stressz hatása a házinyúlra. Szóval a népszerű Selye-könyvekből az ötlet?

— Valóban — igazít egyet komótosan szemüvegén —, nem is annyira az Életünk és a stresszből, inkább a Makromolekuláris biológia védelmében alcímét viselő In vivo-ból. Az itt leírt kísérletekből indultam el a hőhatását vizsgálva a házinyúlra. Persze a Selye-könyv kísérletei bonyolultak voltak, magamnak egyszerűbb sémát dolgoztam ki.

— És az eredmény? — Nyulam természetes állapotában és nyugtató hatására kapott hőt. Selye János rajzolt egy grafikont, ahol a védekezés szakaszai csökkennek, majd emelkednek, de a vonal mindig egyenes. Nálam csak megközelítően az.

NŐSTÉNY BREKEGŐ

A másik biológus, Csonka Csaba, még nem jutott szóhoz. Bandi második díjas matematikus, érettségire és a szegedi egyetemre készül, s most inkább a fizikáért szurkol. Társaságunkban Hernádi Zsófia az egyetlen lány, s az egyetlen filozófus, bár teljesen egyetértünk, hogy ebben nincs semmiféle logika. Az orosz nyelvi versenyben végzett a második helyen, a nyelvérzék családai eredetű, nagypapa turkológus, nagymama finnugor nyelvész, s a mama is nyelvszakos volt az egyetemen, most a könyvtárban dolgozik, ahonnan így elegendő szakirodalom jut a családba. Zsófi francia tagozatos, adott tehát a közel jövő: orosz-francia szak az egyetemen. Felvételizni persze már csak franciából kell.

Ugy látszik, a Radnóti gimnázium természettudományos érdeklődésű tanulói között is a biológusok vannak többségben. A városi versenyre 22 diák jelentkezett, fele eljutott a megyei-re, hat az országos döntőbe, ahol Tóth Miklós és Csonka Csaba mellett még a Dux-testvérek, Ernő és Laci is kitűnően szerepeltek, a negyedik és az ötödik helyen végeztek.

Ami nevét illeti, már sem pályázik esélytelenül tudományos babérokra a kémia verseny harmadik díjasa, Koch Róbertnek hívják, pontosan úgy, ahogy a tbc-bacillus feljaltalóját. Nomen est omen — mondaná a latin, de ez a fiatalember csak annyit fűz hozzá: a névről még nem belépőjegy.

A biológiát sem nekem találták ki, a matematika, fizika és persze a kémia érdekel, így csupán az biztos, hogy orvos nem leszek. Biológiából elég volt segídeni a békakísérleteknél — sandít fél szemmel Csonka Csabára, s aztán hogy Csaba finoman oldalba taszítja, sietve leszögezi — barátságából.

NEM ADJÁK INGYEN

Katona Endre és Hernádi Zsófia

még nem jutott szóhoz. Bandi második díjas matematikus, érettségire és a szegedi egyetemre készül, s most inkább a fizikáért szurkol. Társaságunkban Hernádi Zsófia az egyetlen lány, s az egyetlen filozófus, bár teljesen egyetértünk, hogy ebben nincs semmiféle logika. Az orosz nyelvi versenyben végzett a második helyen, a nyelvérzék családai eredetű, nagypapa turkológus, nagymama finnugor nyelvész, s a mama is nyelvszakos volt az egyetemen, most a könyvtárban dolgozik, ahonnan így elegendő szakirodalom jut a családba. Zsófi francia tagozatos, adott tehát a közel jövő: orosz-francia szak az egyetemen. Felvételizni persze már csak franciából kell.

Túl a szakmai kérdéseken, azt is megtudtam ezektől a gyerekektől, hogy a tudást nem adják ingyen, s hogy egyre drágább az ára. Moziba, színházba elvételre kerülnek, játszótérre alig, legfeljebb otthon néznek tévét. Mert hiába a kedvenc tárgy szorgalma, ott a többi is, csóstól, és nincs kivétel, a továbbtanuláshoz kell a jó bizonyítvány. A gimnázium követelményei minden tárgyból magasak. És ezek a gyerekek hálásak a követelőzőnek, a pedagógusoknak. Minden második szavuk tanárukat idézte, Simon Sándort, Ésik Zoltánt, Bálint Istvánt, Pálvölgyi Imrét, Kovács Lászlót, akik időt, energiát nem spórolva vállalják éveket a túlmunka áldozatát. Ők meg úgy tartják: tehetős, szorgalmas diákokért megszépül a fáradság; érdemes. Azt hiszem, ebben a harmóniában, a vasszorgalmú túlórákban, a remekül berendezett laboratóriumokban szívesen dolgozó tanárokkal együttműködésükben rejlik a tények, az eredmények magyarázata.

Nikolényi István

Ha valahol hiba van Új „szakmát“ kell tanulnunk

A BNV-n, az egyik külföldi cég takaros videotelefonja előtt néztem magam a piciny képernyőn, s már látam a jövőt: gazdagodni az illúzió, a telefonáló nemcsak hallja, hanem látja is partnerét. A dolog még olyanabb lesz mintha személynesen beszélgetnének... S ott vannak az okos gépek, a számítógépek, az információ továbbító eszközök, amelyek hosszabb-rövidebb időre, és kisebb-nagyobb tevékenységi körben már helyettesítik is az embert. A híres európai gyár diagnosztikai gépe tűnik fel emlékezetemben. A beteget lefektetik, drótokat kapcsolnak a testére. Piros, kék, fekete diagrammot rajzol az frószterkezet, s egy kábel a számítógéphez továbbítja a mérés — az orvosi vizsgálat — adatait. A kapott számokból a masina osztályoz és általánosít; végül, mint valami jó tanuló az iskolában, megadja a végösszeget. Amely pontosabban rejti magában a diagnózist, mint tíz orvos napokig tartó konziliumának, a hosszas vizsgálatainak megírt lelete. Az orvos viszont ül a gép mellett, nem kell, hogy beszéljen a beteggel, a beteg emberrel, hiszen ez nem tartozik szükségesszerűen a vizsgálatához. A diagnózis precíz, talán több és kevesebb mint a hagyományos.

Nemrég gyárlátogatásra hívtak meg, a hosszú üzemszemlemben mindössze három ember ült, körülvéve „manipuláló asztalokkal“. A bonyolult gépeket és a munkatársakat két fényű ipari kamera mutatta. A szállítószalagok vitték egyik géptől a másikra a terméket, a munkások nem is érintették. Enkél került az automatikus csomagolóba, majd a konténerekbe, onnan pedig a raktárba. Megkérdeztem az egyik dolgozót, aki mellesleg mérnök: hogy tudja, jó-e az a darab, amit csinált. Röviden válaszolt. „Nézzé kérem, itt a papírszalag ezzel a néhány számmal. Ha a termék jó, mindig ugyanazt a számsort

kapom, ha valahol hiba van, a számok eltérnek.”

Ez a távoli jövő és messze van? Lehet, de az előjelekkel nap mint nap szembetalálkozunk hivatalban, gyárban, üzemben. Van televízió, rádió magnetofon, telefon, s az egész világgal, az egész társadalommal érintkezünk. Hosszabb távon még több ilyen okos szerkezet birtokába jutunk. Automaták, számítógépek, amelyek mind jobban bekapcsolódnak életünk áramkörébe. Ha úgy tetszik, közeli jövőnk állnak... Erdemes eltűnődni a negyedik ötvenes terv számítógépprogramján, amelynek során a mi hétköznapijaink mindennapos tartozékává lesznek az emberi gondolkodásban, irányításban, szervezésben résztvevő és segítkező gépek. Az új eszközök elterjedésével a társadalom, a világ valamennyi jelensége közelebb kerül az emberhez, a világ az egyénhez. Sokkal több szálal kapcsolódunk egymáshoz a bonyolultabb, de eredményesebb munkamegosztásban. A tudomány körülbelül így fogalmaz: a technika fejlődésének hatására az emberi kapcsolatok szorosabb körűvé és gyakoribbá válnak, de másfelől kötetlenebbek lesznek, a felelősen mozognak, s veszélyes ösztönösükből, hitelességből. A termelőerők fejlődésével pedig az ember egyre több hatalmat nyer mások élete felett, az egyik ember anélkül, hogy ezt különösebben akarná, függőségbe kerül másokkal. És nem így van már ma is egy kicsit? Dehogynem! Gondoljunk csak meg, a televízió, a háztartási gépek elterjedésével mennyire a szolgáltató ipar „hatalmába“ kerültünk, mennyire kiszolgáltatottai lettünk saját kisebb-nagyobb gépeinknek.

És visszatérve a telefonhoz. Idejében el kell gondolni azon, hogy miért kellene úgy telefonálni: azért megmaradjon az őszinte barátság, a szemé-

lyes kapcsolat. S azon, hogy leendő számítógépeinket, meg minden bonyolult eszközünket idejében kiismerjük, megtanuljuk nyelvüket. Megszelidíthessük őket a saját hasznunkra, amint megtanultuk ősi tárgyainkat, szerszámainkat forgatni.

De van még ennél is fontosabb dolgunk, amelyről a tudományos technikai forradalom kezdetekor a számítógépek megrendelésének idején semmiképpen sem szabad elfelejtenünk. Meg kell tanulnunk egy új szakmát: jól képzeteknek kell válnunk az emberi kapcsolatokban — korunk sajátosságai között.

Matkó István

Megkezdődött a fiatal műszakiak és közigazdászok tanácskozása

Szerdán a budapesti Technika Házában megkezdődött a fiatal műszakiak és közigazdászok első országos konferenciája. A tanácskozást Tóth Imre, a KISZ Központi Bizottságának osztyályvezetője nyitotta meg, majd dr. Vajó Péter, a KISZ KB titkára üdvözölte a konferenciát több mint 400 résztvevőjével, fiatal mérnököket, technikusokat, közigazdászokat, s a meghívott vendégeket. Közülük dr. Ajtai Miklóst, a Minisztertanács elnökhelyettesét, Bálint Józsefet, az MSZMP Központi Bizottságának osztyályvezetőjét, Nemeslaci Tivadart, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkárát, dr. Szabó Jánost, az építészeti és városfejlesztési miniszter első helyettesét, dr. Juhár Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettesét, Kazareczki Kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettesét, Pesti Ernő könnyűipari miniszterhelyettesét, dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettesét, Veres Péter külkereskedelmi miniszterhelyettesét, valamint dr. Nádor Györgyöt, az Országos Ifjúságpolitikai és Oktatási Tanács titkárát.

A konferencián dr. Ajtai Miklós vázolta gazdasági életünk időszerű feladatait, a távlati fejlesztési elképzeléseket. Egyebek között részletesen szólt a IV. ötéves népgazdasági terv célkitűzéseiről, azokról a teendőről, amelyek a következ-

esztendőben várnak a fiatal műszaki szakemberekre. Ezután Fócze Lajosnak, a KISZ KB titkárának referátuma következett.

A konferencia délutáni szekciouléseket folytatta munkáját. Mind a hat szekcioulés gazdag volt témák-

ban, mert az országos konferenciát 225 helyi tanácskozás előzte meg. A hozzászólók egyike-másika aggasztónak ítélte a fiatal szakemberek munkahelyi vándorlásának növekedését. Az üzemhez, vállalathoz való kötődés erejét jelentősen befolyásolja, hogy anyagilag is megtalálják-e számításukat. Tényekkel, érvekkel bizonyították, hogy a vállalatok bérezési gyakorlata jobbra csak két szempontot vesz figyelembe, azt, hogy ki milyen beosztást tölt be, s hogy ki hány éve dolgozik a cégnél. A két szempont mechanikus alkalmazása alakítja ki a gyakran szóba került „számárlétra“-elvet. A jelenlegi bérezési gyakorlat nem ösztönöz arra, hogy a fiatalok megtalálják szakmai, emberi perspektívájukat.

A konferencia csütörtökön plenáris ülésen folytatja tanácskozását.